

УКРАЇНА
ДЕМИДІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
Рівненської області
(__ сесія 8 скликання)

Р І Ш Е Н Н Я

_____ 2021 року

№ _____

Про затвердження Програми локалізації
та недопущення поширення борщівника
Сосновського на території Демидівської
селищної ради на 2021-2025 роки

Розглянувши проєкт Програми локалізації та недопущення поширення борщівника Сосновського на території Демидівської селищної ради на 2021-2025 роки, керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Демидівська селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму локалізації та недопущення поширення борщівника Сосновського на території Демидівської селищної ради на 2021-2025 роки (далі – Програма), що додається.
2. Фінансовому відділу селищної ради при внесенні змін до селищного бюджету на 2021-2025 роки передбачити кошти на реалізацію заходів, що передбачені Програмою у межах наявних фінансових ресурсів.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію селищної ради з питань бюджету, фінансів, соціально-економічного розвитку, житлово-комунального господарства, благоустрою, комунальної власності, підтримки підприємництва, майнової політики, приватизації, будівництва, архітектури, освіти та гуманітарних питань.

Селищний голова

Сергій РАДЧЕНКО

**Програма
локалізації та недопущення поширення борщівника Сосновського на
території Демидівської селищної ради на 2021-2025 роки**

1. Загальні положення

Борщівник Сосновського – культура, яку вирощували на корм (силос) для тварин у 50-і роки минулого сторіччя, у зв'язку із змінами соціально-економічних умов та реформами в аграрному секторі, зміни власності на землю, втратила свою кормову і господарську цінність. З'ясувалось, що борщівник дичавіє і проникає в природні екосистеми. За цих обставин рослина із полів, де її вирощували, «мігрує» територією – на узбіччях, смугах автомобільних шляхів, на сільськогосподарських угіддях, заплавах річок і потічків, необроблюваних землях, пустирях, сміттєзвалищах, присадибних і дачних ділянках, обочинах парків, садів, поблизу дошкільних, начальних, відомчих установ та організацій. Водночас помітно зростають площі на землях різних категорій і витіснення ним місцевих видів трав'яних і деревних, особливо голкових – сосни і ялини, порід рослин. Захоплюючи нову площу, він пригнічує іншу рослинність, порушує нормальне природне функціонування місцевих екологічних систем і створює навколо себе власну екосистему, неприйнятну для природи даної місцевості. Під борщівником зникає навіть деревна дернина, а восени, коли його листки в'януть, ґрунт під ним оголюється, зазнає змиву. Так відбувається процес блокування вихідного біоценозу і формування нового. Насіння борщівника розноситься вітром і переноситься водою, тому зарості його часто зустрічаються уздовж річок та доріг. Повітряні потоки від рухомого з великою швидкістю автотранспорту сприяють розселенню насіння. Рослини можуть жити до 12 років. Одна рослина може щороку давати 15-20 тисяч, а в окремі роки потужні особини борщівника до 100 тисяч життєздатного насіння. У ґрунті насіння може зберігати життєздатність 3-15 років.

На жаль, борщівник Сосновського не є бур'яном та карантинною рослиною, це – кормова культура, але враховуючи темпи розповсюдження та шкоду, яку він завдає людині за безпосереднього контакту, його неодмінно необхідно знищувати.

Через наявність в ньому фурукумаринів, які викликають під час контакту зі шкірою людини важкі дерматити, схожі на опіки, борщівник перестали культивувати вже понад 30 років. Незнання біологічних особливостей рослини призводить до неконтрольованого поширення цієї культури та все частішого ураження населення біомасою рослини. За останні роки в медичні заклади області по допомогу зверталось понад 100 чоловік.

II. Обґрунтування доцільності розроблення Програми

Програма локалізації та недопущення поширення борщівника Сосновського на території Демидівської селищної ради на 2021-2025 роки розроблена з метою проведення біологічних, агротехнічних та агрохімічних заходів по знищенню рослин.

За результатами обстежень стану сільськогосподарських земель відмічено, що на території селищної ради борщівник Сосновського набув значного поширення і розповсюдження.

Основними місцями його зростання є береги річок, потічків, узбіччя доріг, каналів, пасовища, необроблювані сільськогосподарські землі, території колишніх господарських дворів, а також поширюється ця рослина і на прилеглих територіях житлових масивів.

На підставі обстеження стану території селищної ради та розрахункового прогнозу потреби в коштах на проведення заходів по боротьбі з борщівником Сосновського, в селищній раді підлягають знищенню 7,6 га, з них 5,2 га комунальної власності. Взяти до уваги, що площу, уражену борщівником, вказано станом на 01.09.2020 року.

III. Завдання Програми

Завданням Програми є:

- картування зон самосіву борщівника Сосновського;
- проведення біологічних, агротехнічних та агрохімічних заходів;
- виділення коштів на проведення заходів по знищенню борщівника Сосновського;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо біологічних особливостей борщівника та заходів боротьби з ним.

IV. Шляхи і способи виконання Програми

Враховуючи реальні можливості фінансування з селищного бюджету буде забезпечено коштами для проведення біологічних, агротехнічних та агрохімічних заходів по знищенню борщівника Сосновського.

Найдієвіші заходи боротьби проти борщівника Сосновського досягаються при поєднанні агротехнічних, механічних та хімічних методів боротьби, які повинні здійснюватися протягом 5-6 років.

Агротехнічний та механічний методи боротьби:

1. Плоскорізний обробіток – підрізування коренів на глибині 5-10 см. Індивідуальний спосіб з використанням ручної лопати – рано на весні потрібно зрізати (зрубати) точку росту борщівника нижче кореневої шийки. Якщо зрубати вище – на корені залишаться сплячі бруньки, які підуть у ріст. Дрібні однорічні сходи борщівника легко знищити прополюванням.

2. Скошування до періоду цвітіння і не пізніше, як через 2-3 тижні після першого скошування. Не допускати рослину до цвітіння.

3. Обрізування квіток у фазі бутонізація – початок цвітіння. Цей спосіб ефективний, але небезпечний через ймовірність отримати дерматози.

4. Спалювання насіння борщівника саме в період його дозрівання, дотримуючись правил протипожежної безпеки.

Хімічний метод боротьби:

1. Обробка гербіцидами гліфосатної групи (використання препаратів на основі ізопропіламінної солі гліфосату, калійної солі гліфосату). Першу обробку слід проводити навесні, коли висота рослин не перевищує 50 см, що дозволяє безпечно проникнути в центр його заростей, з повторною обробкою після відростання рослин.

2. Рекомендується використовувати наступні бакові композиції гербіцидів, які мають у своєму складі такі діючі речовини:

- трибенуронметил + ізопропіламінна сіль гліфосату + 2,4 Д етилгексилловий ефір, метсульфурон-метил у поєднанні з ПАР;

Проти борщівника Сосновського використовувати препарати, що є зареєстровані у «Державному реєстрі пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні», які можна придбати у торговій мережі спеціалізованих фірмових магазинів.

Роботи по знищенню рослини може здійснювати будь яке підприємство, що має спеціалізоване обладнання. Перед початком вищезазначених робіт провести цільовий інструктаж з охорони праці, згідно чинного законодавства.

V. Термін виконання Програми

Програма локалізації та недопущення поширення борщівника Сосновського на території Демидівської селищної ради розрахована на 2021-2025 роки.

VI. Обсяги та джерела фінансування Програми

Реалізація заходів Програми локалізації та недопущення поширення борщівника Сосновського на території Демидівської селищної ради на 2021-2025 роки здійснюватиметься за рахунок коштів селищного бюджету.

VII. Очікувані результати від реалізації Програми

Виконання Програми дозволить забезпечити:

- локалізація і контроль за зонами самосіву борщівника Сосновського;
- ліквідація борщівника Сосновського і покращення стану ґрунтів;
- зменшення кількості алергічних захворювань серед населення громади;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо біологічних особливостей борщівника та заходів боротьби з ним.

ПРОЄКТ

Додаток до Програми локалізації та
недопущення поширення борщівника
Сосновського на території Демидівської
селищної ради на 2021-2025 роки

**ЗАВДАННЯ ТА КОШТИ
необхідні для реалізації програми**

Найменування заходу	Виконавець заходу	Джерела фінансування (місцевий бюджет, інші джерела)	Прогнозований обсяг фінансових ресурсів для виконання заходів, тис. грн	В т.ч. за роками				
				2021	2022	2023	2024	2025
Картування зон самосіву борщівника Сосновського	Демидівська селищна рада	Селищний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Проведення біологічних, агротехнічних та агрохімічних заходів по знищенню борщівника Сосновського	Демидівська селищна рада	Селищний бюджет	120,0	20,0	20,0	25,0	25,0	30,0
Інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення щодо біологічних особливостей борщівника та заходів боротьби з ним	Демидівська селищна рада	Селищний бюджет	6,5	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5
Всього			126,5	21,0	21,0	26,5	26,5	31,5

Селищний голова

Сергій РАДЧЕНКО